

CARTIER Rotonda

Radu Vancu s-a născut la 13 iulie 1978 în Sibiu. Absolvent al Facultății de Litere din Sibiu (2000). În prezent, este lector la aceeași facultate și redactor la revista „Transilvania”.

Debutează cu volumul **Epistole pentru Camelia**, Imago, 2002, urmat de **Biographia litteraria**, Vinea, 2006. Autor al eseului **Mircea Ivănescu. Poezia discreției absolute**, Vinea, 2007. Din 2001 publică, în colaborare cu Mircea Ivănescu, antologiile Festivalului Internațional de Teatru de la Sibiu.

Radu VANCU

Monstrul fericit

Poem

CARTIER

CARTIER

Editura Cartier, SRL, str. București, nr. 68, Chișinău, MD2012.

Tel./fax: 24 05 87, tel.: 24 01 95. E-mail: cartier@cartier.md

Editura Codex 2000, SRL, Strada Toamnei, nr. 24, sectorul 2, București.

Tel/fax: 210 80 51. E-mail: codexcartier@gmail.com

www.cartier.md

Cărțile CARTIER pot fi procurate în toate librăriile bune din România și Republica Moldova.

LIBRĂRIILE CARTIER

Casa Cărții, bd. Mircea cel Bătrân, nr. 9, Chișinău. Tel./fax: 34 64 61. E-mail: casacartii@cartier.md

Librăria din Centru, bd. Ștefan cel Mare, nr. 126, Chișinău. Tel./fax: 21 42 03. E-mail: librariadincentru@cartier.md

Librăria din Hol, str. București, nr. 68, Chișinău. Tel.: 24 10 00. E-mail: librariadinhol@cartier.md

Librăria Vărul Shakespeare, str. Șciusev, nr. 113, Chișinău. Tel.: 23 21 22. E-mail: librariavs@cartier.md

Librăria 9, str. Pușkin, nr. 9, Chișinău. Tel.: 22 37 83. E-mail: libraria9@cartier.md

Colecția *Rotonda* este coordonată de Em. Galaicu-Păun

Editor: Gheorghe Erizanu

Lector: Em. Galaicu-Păun

Coperta seriei: Vitalie Coroban

Coperta: Vitalie Coroban

Design/tehnoredactare: Diana Gâlcă

Prepress: Editura Cartier

Tipărită la Bons Offices (nr. 333)

Radu Vancu

MONSTRUL FERICIT

Ediția I, aprilie 2009

© 2009, Editura Cartier pentru prezenta ediție.

Această ediție a fost tipărită în 340 exemplare. Toate drepturile rezervate.

Cărțile Cartier sunt disponibile în limita stocului și a bunului de difuzare.

Descrierea CIP a Camerei Naționale a Cărții

Vancu, Radu

Monstrul fericit: Versuri / Radu Vancu; cop. Vitalie Coroban.

– Ch. : Cartier, 2009 (Tipogr. „Bons Offices” SRL). – 76 p. – (Colecția „Rotonda”)

340 ex.

ISBN 978-9975-79-565-4

821.135.1-1 Vancu

V 24

I. Etilograffiti

Kapital

Paișpe beri e rău, paișpe beri plus o jumate de vodcă e bine.

E limpede, Marx a avut dreptate:

500 de ml sunt demonstrația ideală

că, de la un punct încolo,

cantitatea se transformă în calitate.

Cei ce beau îl au pe Marx în suflet,

fie că știu, fie că nu.

De aia discuțiile din crășmele din România

seamănă cu discuțiile din „Posedații” lui Dosto,

și tot de aia bețivii adevărați sunt anticomuniști –

orice ateu socialist care bea cu nădejde

se transformă, după o anumită cantitate, într-un anarhist mistic.

Când ai curaj să nu mai bei, s-a terminat.

Ai ajuns la capăt, la borna de unde nici o cantitate

nu se mai poate transforma în calitate.

Ești deja, după toate probabilitățile, un mistic desăvârșit,

cu setul corespunzător de vinovății la îndemână.

Ce rău e să nu ai curaj. Și ce bine, după prima sută de vodcă.

Fetița cu chibrituri

A naibii chestie, să stau prins în ședința
de catedră, tot tresărind, tot ascultându-le merdivodajul,
când soarele țopăie după termopan și-mi arată
că pot să beau Stejarul pe terasă,
să-mi liniștesc mațele făcute ghem după țuica de-aseară.

Așa-i cu Cami:
când e supărată și se uită la mine,
mi se fac mațele ghem.
Și când e bucuroasă și se uită la mine
tot ghem se fac, nu pare mare diferență,
dar cine are o Cami a lui înțelege ce vreau să zic.

Asta e: am băut rău aseară
și cel puțin trei zile de acum înainte
n-o să-mi mai arunce în cascade
fenomenalele ei priviri,
mărgăritare înaintea porcului,
trei zile mă va urî
ca și când numai asta ar avea de făcut toată viața.
Trei zile abominația mea o va privi în tăcere,
până când ea va vorbi.

Atâta fosfor mi se va aduna până atunci în oase,
că voi străluci cu bucuria unui chibrit
care se aprinde în plină ninsoare
pentru fetița necăjită și rebegită și amarată.

Până atunci, până mă va privi iar, naiba mă ia.

Legea morală

Lumea... lumea începe cu un scâncet, nu cu un bang.
Scâncetul ei după ce îmi spune că n-o mai iubesc,
că nu fac nimic din ce face un om care iubește.
În colțul străzii Oituz, în drum spre Ciuc,
aici și acum, începe implacabilă lumea.
Scâncetul ei pune în mișcare mașinile
care zguduie cu zgomot rău strada,
scâncetul ei își propagă razele X prin aer și face vizibile
în corpul transparent tumorile brune. Când plânge ea,
e plânsul, când ridică ochii spre mine,
e lumina. Ninsoarea cade liniștită în lumea nouă,
făcând-o la fel de strălucitoare, coborând
prin aerul metastazat
sub ochii ei triști și duri ca legea morală.

Adevăratele amintiri

Când privești ploaia prin fereastra biroului de la facultate și amintiri tulbură, pic-pic, matolitul suflet, cercuri-cercuri îi fac suprafața. Când demodate harpii își desfac iar aripile nevăzute și se zbate în carne un zbor mai adânc decât carnea. Când, crăpate de febră, buzele sufletești expiră cu prelung răsuflet.

Când ploaia a stat și vodca-i amintire, ca tata, legat de vodcă și el ca de-o cătușă arătându-i mereu, cu aceeași nesimțire ca și mie, că a fi Vancu e ocnă. Cine să admire arta cu care, la fiecare beție, cu subțire ironie, vodca se face o și mai remușcătoare cătușă.

Când s-a spânzurat, până au venit ăia de la SMURD i-am făcut respirație artificială – ultimul aer ieșea din plămâni găfâit și viața plutea în jur și moartea plutea în jur și cumva absurd am gândit că mai respiră, îmi venea să zburd și aerul lui era aerul meu și eu n-am murit încă, și surd am auzit paramedicii zicând: e mort. Amintirile te fac fericit.

Calea regală

Când zorii se arată și, sfioasă, Șeherezada
etilului tace, celulele hepatice prind freamăt & zumzet
ca nobilii de țară când află
că alteța moștenitoare o să-și facă vizita anuală
la domeniul din provincie.

Abia acum începe cu adevărat drumul

pe calea regală dintre esofag și ficat.

Corpul se-mpleticește spre somn, dar forfota
interioară se-ntețește. Corpul doarme dus,
dar ficatul e aproape incandescent,
gheenele lui lichefiază & dezintegrează
& purifică toate în focul veșnic,

încât corpul cleios e imaculat

pe dinăuntru ca al îngerilor. Cine privește
bețivul horcăind flegmos n-are habar că-n el
se desăvârșește Marea Asceză a redempțiunii prin ficat,
care cere să-ți ascuți neconținut Șeherezada
cu ochii rotunzi ca gura păhărelelor de țuică.

Barul de pe Moscovei

Ieșirea din barul de pe Moscovei nu-i o ieșire: nu faci bine doi pași și iar ți se aștern pânzele de nou-născut pe ochi, pielea intră-n carne ca plasticul topit, inima, mereu cu două fețe, prinde să-ți roadă pieptul. Zdrențe pe dinăuntru, te agăți cu groază și cutremurare de brațul ei. Totu-n tăcere, ca-ntr-un film mut, ninsoarea cu zvârcolirile de aur alb închipuind rafalele de puncte de pe peliculele vechi. Și, sprijinit de gard ca să-mi trag sufletul, îl văd venind pe Vancu, agățat de Camelia ca o molie de lâna ei australiană – frumusețea lor îmi face părul măciucă și ne privim în ochi cu ură, ei cu viața lor trăită pe față, eu cu moartea mea trăită pe față.

De fapt, ca de obicei, nu se întâmplă nimic: ne întâlnim ca două armate inamice studiindu-se strategic. Și, deși trec prin mine, pierzându-se în noaptea de celuloid zgâriat, frumusețea lor și puterea mea nu s-au ciocnit cu adevărat. Rămân așteptându-le, ca moartea-n tainiță, întoarcerea, pentru că din barul de pe Moscovei, unde vodca-i patru lei suta, nici nu există de fapt vreo ieșire.

Lumea nouă

(amintire pentru tatăl meu)

Dar, deocamdată, lumea asta:
lumea care a început cândva
între unșpe fără cinci și unșpe și cinci
în dimineața de noiembrie, cu strigătul tău mic
anunțând separarea definitivă a vertebrelor
și erecția mecanică a spânzuraților.

Lumea ta se sfârșea cu marele animal de lemn,
cu piele aspră și rece, în burta căruia
erai închis. Oameni pricepuți
au așezat cu grijă în pământ
animalul bej cu puiul în marsupiu
și au tras pământul deasupra ca o cortină.

Și aerul s-a tras atunci ca o cortină
și am văzut lumea nouă: te odihneai în a șaptea ta zi,
cu jumatea de rachiu alb în față, fericit ca un rege,
așteptându-mă cu paharul pregătit.
Oasele mi s-au topit de fericire și groază și am rămas
pe veci îndatorat
animalului care te dusesese să te nască acolo.

Supraviețuirea

Aici – numai tu, numai tu, răutatea pământului. Prietenii – cu tâmpile strălucitoare prăbușite pe mese, morfoliți și înclieiați ca niște coji de semințe. Sticlele – goale și bosumflate ca niște amante convinse că nu vei divorța nicicând pentru ele. Tu, cu obișnuita beție bavardă și megalomană, cânti precum Nero dezastrul Romei lor, plângând artistul ce moare cu tine în catastrofa clară. Iar ea, vineție deja, coboară printre muribunzi și nu se mai știe cine dă și cine primește.

Tu, numai tu, trăind cu bravă răutate de parcă nimic n-ar fi.

Domnia cantității și semnele vremurilor

Trei treisapte. Berea dogorește, soarele face spumă.
Terasa plină cât să te poți simți singur ca lumea.
Pe scaunul de răchită, cu picioarele rășchirate,
încerc să fac umbră pământului.

Spațiul e confortabil;
masa încearcă prietenoasă
să te facă să te simți lipsit de griji;
picolița iese din când în când și se uită atentă la clienți –
totul e perfect în cea mai bună dintre lumile posibile.
Da, pe lume sunt ziare, evenimente,
fiara a coborât,

semnele vremurilor înseamnă însă mai mult spuma
sleindu-se în halbă decât inima sleindu-se în piept,
de asta se cade ca paharul să fie întotdeauna plin.

Oglinzi

(amintire pentru tatăl meu)

Nu mi-e ușor să fiu supărat pe tine în zilele astea
în care se vede că cel mai tânăr dintre fiii tăi
(culmea, taman cel care te-a găsit cu ața de gât)
îți seamănă întocmai:
minte și bea și pierde slujbă după slujbă
și face femeile din familie să plângă.

Drept e că și eu, cel mai bătrân dintre fiii tăi,
îți semăn și îi semăn și lui Doru:
beau, mint,

Cami plânge și ea uneori –
de-asta îmi și vine greu să mă supăr,
mă uit la voi cum m-aș uita în oglindă.

Inima ta simte, cred, că oglinzile și paternitatea
înmulțesc imaginile și sunt abominabile;
eu tot vreau să văd ființa mea și a lui Cami
reflectată, altfel decât în ghicitură, într-o oglindă mică și clară,
chiar dacă asta ar însemna să înțeleg că inima ta
e un geniu și a mea... Inima mea n-are, de fapt, importanță.

Fratele porc

Aceeași răutate privește iar prin ochii mei
și iată:

Vede burduhosul mahmur spălându-se pe dinți
și icnind la verticalizare.

Vede porcul icnind și mândrindu-se
că e bărbat și nu borăște.

Vede porcul frecându-și gura știrbă,
gândindu-se că apocatastaza e și pentru el
și că va fi și el, odată cu diavolul, iertat –
și gândul îl face să rânjească botul
plin de scuipați albi și rozalii.

Vede porcul întrebându-se dacă-l va ierta și Cami,
și cum se gândește la Cami se luminează tot,
după care șoricul i se face de bitum și tremură mai abitir
ca un sfânt răpit în duh.

Și atunci răutatea se pune și ea pe grohăit și pe hohotit
pentru că, dacă diavolul nu știe ce și cum și când e iertarea,
Cami iartă întotdeauna.

Cândva, aceeași răutate va privi prin ochii mei,
dar degeaba.